

Said Nursî'nin siyasî vazifesi

Hilmi Çekici: “Said Nursî siyasetten uzak durmuştur. Ama aynı zamanda siyasî vazifesi de vardır. Bunu nasıl anlayacağız?”

Büyük Bir Vazife

Said Nursî Hazretleri'nin siyasî vazifesi vardır. Ama o, siyasetçi değildir.

Said Nursî, siyasî vazifesini bir parti kurmadan, devletin idaresine karışmadan, siyasî oluşumlara bir adam göndermeden ve hatta siyaseti takip etmeden, manevî vazifesi içerisinde yerine getirmiştir.

Onun siyasî vazifesi öylesine güçlüdür ki, manevî vazifesi içerisinde dâhildir. 1948 yılında Afyon hapsinde kendisini bu yönde tenkit ettiği de görülüyor. Şuâlar'da diyor ki: “Büyük kusurlarımdan bir tek suçum: Vatan ve millet ve din namına mükellef olduğum büyük bir vazifeyi-dünyaya bakmadığım için- yapmadığımdan hakikat noktasında affolunmaz bir suç olduğuna ve bilmemek bana bir özür teşkil edemediğine şimdi bu Afyon hapsinde kanaatim geldi.” 1

Afyon Mahkemesi'ne sunduğu bir lâyhada geçen bu cümlede “affolunmaz suç” dediği, ama “dünyaya bakmadığı için” yapmadığını söylediği, bununla beraber “vatan ve millet ve din namına mükellef olduğu büyük bir vazife” olarak nitelendirdiği bu vazife, siyasî vazifesi olsa gerektir. Çünkü tarif oraya çıkıyor. Çünkü Said Nursî'nin doğrudan dünyaya bakan başkaca dünyevî vazifesi yoktur.

Hatta bu dünyevî vazife de, bir sanat ve ilim olarak doğru ve ahlâklı siyaseti göstermesi hasebiyle uhrevî vazife hükmündedir.

Başka bir ifadeyle, Said Nursî'nin siyasî vazifesi, Müslüman evlâdının imanını yapılandırma vazifesinin bir parçasıdır ve mütemmim cüz'üdür. Siyasetçilik değildir. Onun muharrik gücü siyaset değil, dindir.

Üç Mesele Var

Bu mütemmim cüz'ü kendisi şöyle ifade etmiştir: “Bu zaman hem iman ve din için, hem hayat-ı içtimaiye ve şariat için, hem hukuk-u âmme ve siyaset-i İslâmiye için, gayet ehemmiyetli birer müceddid ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakaik-i imaniyeyi muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şariat ve hayat-

ı içtimaiye ve siyasiye daireleri ona nisbeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor.” 2

Bu üç görevi Şuâlar’da da şöyle ifade ediyor: “Büyük Mehdi’nin çok vazifeleri var. Ve siyaset âleminde, diyanet âleminde, saltanat âleminde, cihad âlemindeki çok dairelerde icraatları olduğu gibi...” 3 Keza, bir diğer eserinde: “Hem üç mesele var: Biri hayat, biri şariat, biri imandır” 4 der.

Anlaşılan o ki, bu zamanda müceddit isteyen üç ana mesele var. Risale-i Nur bu üç ana meselede de vazifelidir.

Bu meseleler şunlardır:

1- İman ve din. Bu saf dindir. Arı duru imana ve Kur’ân’a ait meselelerdir. Risale-i Nur bu meselenin müceddididir.

2- Hayat-ı içtimaiye ve şariat. Dinin ahlâkının, edebinin ve emirlerinin, toplumca amel ve yaşayış haline getirilmesidir. Toplumun, Müslüman toplum özelliklerini göstermesi, örfünü, geleneklerini buna göre tanzim etmesidir. Toplumda doğru İslâmiyet’in yaşanmasıdır. Risale-i Nur bu meselenin de müceddididir.

3- Hukuk-u amme ve siyaset-i İslâmiye. Dinin mefahirinin, şairinin, hukukunun ve siyasetinin toplumda yerleşmesidir. Siyasetin bir yönetim sanatı olarak ortaya konması, ötekileştirme, aldatma ve algı mesleğinden çıkarılıp hizmet mesleğine dönüştürülmesidir. Risale-i Nur bu meselede de vazifelidir.

Siyasi Meseleler

Birinci vazife olan “din ve iman” alanındaki tecdit vazifesi, “en mühim ve en azam” 5 mes’ele olmakla ve ehemmiyetine binaen Risale-i Nur işe buradan başlamakla beraber, Risale-i Nur’un diğer iki mes’eleyi bütün bütün sonraya bırakmadığını, eşzamanlı olarak yaptığını ve beraber götürdüğünü görüyoruz.

İşte siyaset bunlardan biridir. Siyaset, en son mesele gibi görünürken, Said Nursî gerek Eski Said döneminde yazdığı Münâzarât’ta, yaptığı konuşmalarda, verdiği nutuklarda, gerek 1950 sonrası Üçüncü Said döneminde yazdığı mektuplarda ve Emirdağ Lâhikasında öyle siyasî meseleler işlemiştir ki, şu an bile tazeliğini korumaktadır ve siyaset dünyası bu düsturların çok gerisindedir.

Türkiye’nin, Said Nursî’nin çizdiği modern siyaset ufkuna âcilen, ekmek ve su kadar, daha da ileri derecede ihtiyacı vardır.

Dipnotlar:

- 1- Şuâlar, s. 422.
- 2- Kastamonu Lâhikası, s. 196.
- 3- Şuâlar, s. 622.
- 4- Kastamonu Lâhikası, s. 94.
- 5- Kastamonu Lâhikası, s. 94.